

СВОБОДНА МИСЪЛ

ИЗДАВА ФЕДЕРАЦИЯТА НА АНАРХИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ • LE JOURNAL DE LA FEDERATION ANARCHISTE BULGARE (FAB)

Хляб и хортензии 2

Кое е по-страшно: хиперинфлацията или неумолимото и продължително обедняване без край? Спокойно – първо едното, после другото, казва държавата.

Далаверите с хляба 3

ЕС може да спре достъпа на българското правителство до фондовете, но не може да спре достъпа на мафията до българската държавна хазна.

ЕС и Израел: „никога повече“ или „никога против“? 6

Европейският остров на хуманизма и човешките права е претърпяно спял и ням за геноцида.

Философията на Пьотр Кропоткин 10

Семейството и императорът искат да направят от Пьотр царедворец или офицер. Разумът и сърцето избират свободата.

Въздръжателните движения в България 11

Традициите на анархизма в България са тясно свързани с въздръжателното движение.

ХРИСТО БОТЕВ – ВЕЧНАТА „ТЕМА НА БРОЯ“

Свобода и смърт юнашка

На 2 юни се отбелязаха 132 години от гибелта на Христо Ботев – първият български безвластник и идеен предтеча на анархистите. Софийската организация на Федерацията на анархистите в България почете, както всяка година, деня на Христо Ботев пред паметника му в София. Отразяван от всякакви ъгли, възпяван и одумван, Христо Ботев е определян за какъв ли не. Ние смятаме, че и най-дългата интерпретация не може да замени и най-краткия ботев стих – неговите гуми винаги са ни били достатъчни.

БОГЪТ, за Ботев е „идол на глупците, на човешките душмани, на лъжците, на безчестните тиранци“, „помазал папи, патриарси“. „Бой се от Бога, почитай царя“ – такава е мъдростта на Соломона: „Свещенна глупост“ – отвърща Ботев в „Борба“.

ДУХОВЕНСТВОТО е „непорината византийска воня, която предаде и съсипа народа, а днес носи на шия ключовете на неговите окови.“ „Един от най-главните врагове на прогреса и на свободата са били, а може би още дълго време ще бъдат духовенството и религията“

(Знаме, г. 1, бр. 16 от 17 май 1875 г).

Ботев отрича **АВТОРИТЕТА**, като почва от този на Бога, минава през този на папата, на царете, на чорбаджиите, на властниците и на първо място – на икономическия силния. „Богат е казва, а го не пита. . . и поп и черква, вестникарин и дивак учител нему се кланят, заедно мъдруват“ и издигат като морално начало „страха от бога“.

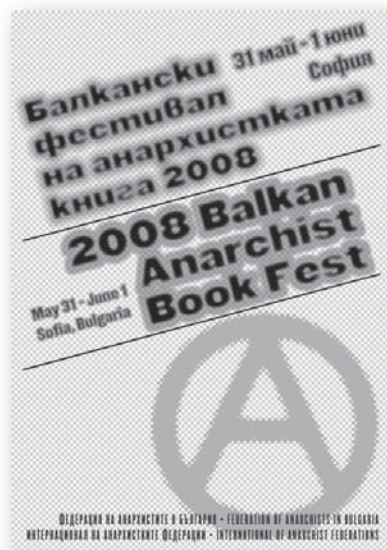
ПРАВИТЕЛСТВОТО е „извор на страданията на народите“, „главен и единен

» » продължава на страница 2

БАЛКАНСКИ ФЕСТИВАЛ НА АНАРХИСТКАТА КНИГА 2008

Балкански празник на анархистката литература в София

отблизо с анархистките периодични издания и книги.

През определено време панаирът се мести в различна страна от Балканския полуостров. За първи път събитието се провежда през 2003 г. в Любляна, Словения. През 2005 г. се провежда в Загреб, като окрилени от интереса към мероприятиято местните организатори започват ежегодно да организират анархистки фестивал на книгата. Решени добрата инициатива да продължи, Федерацията на анархистите в България прие София да бъде следващата спирка на анархистката литература. Причините за това са големите традиции на анархизма в България, както и вну-

шителният брой на изданието на ФАБ – над 50 заглавия в различни области – теория, практика, спомени на преживелите фашистките и болшевишки репресии.

По време на изложението се проведеха дискусии за анархистките борби на Балканите, като се отдели специално внимание на борбите на нашите другари в Румъния и Турция и все по-силния полицейски натиск срещу тях. Прожектираха се филми за проведените в България и Украйна „лагери без граници“. Обсъдиха се общите балкански акции до края на годината, както и следващата спирка на панаира, която най-вероятно до ще бъде гогодина в Солун. •

РАЗМИСЛИ НА 2 ЮНИ

Герой

Изпълваме се с почит към човека, отдал живота си, за да можем да се наричаме „свободни“ днес, за да ни вдъхне кураж за свобода, а не за да го наричаме герой. За каква слава, а за сиромасите, както обичал да казва. Опитвал се да каже, че всеки един от нас трябва да работи за свободата – своята, на близките и на бъдещите поколения, за да може децата ни да раснат и да се развият в по-добри условия от настоящите, били те тогава или сега.

Това е била и задачата на почти всички истински, откровени български революционери: да намерят у хората онази пращинка воля за свободен живот, която да

се превърне в канара на свободата.

» » продължава на страница 2

Покана

Федерацията на анархистите в България кани всички свои съидейници и приятели на традиционния събор по случай отбелязване смъртта на легендарния български анархист Васил Икономов. Поклонението по повод 83 години от смъртта на героя ще се извърши на 22 юни от 11 часа на гроба му в с.Белица, Ихтиманско.

Свобода и смърт юнашка

» » продължава от страница 1

враг“, „заговор, съзаклятие, против свободата на човечеството“.

ЙЕРАРХИЯ: „Съсипете тази йерархия в човечеството и вие ще видите, че ще се унищожат причините на нашите страдания“.

ЗАКОНЪТ е само за робовете“. Той покровителства „онзи клас паразити“, който може да прекарва „своя празен и вредителен начин на живот“, „станал гуша и тяло с тираните“.

„Основата на всяко правителство е кражбата, лъжата, **НАСИЛИЕТО**“. Целият днешен свят „царство кръваво, грешно, царство на подлост, разврат и сълзи, царство на скърби – зло безконтно“.

ЦЕНТРАЛИЗЪМЪТ е пълен противовес на федерализма. „Не видите ли семето, зародишът [на федерализма] в неговите [на народа] общини без всяка централизация“.

ПАРЛАМЕНТАРИЗЪМЪТ: Депутатите са „Сган избрана – рояк скотове, сюртуци в реси и слепци с очи“, които проповядват „Търпи и ще си спасиш гушата!“

МИЛИТАРИЗЪМЪТ: „От Нимрода до Наполеона, от Камбиза до Вилхелма войната представлява един и същи зрелища, една и съща цел, с едни и същи средства“. Патрон на милитаристите е Св. Георги – „Божи разбойник“. Редом с култа към Бога, е този към **ЦАРЯ** – „цар безгрешен, глупав като всички царове земни“, на когото министрите са „псета верни“. А Св. Георги иска жертви, както ги иска „овчарят, гладното гърло, попът пияни, както от тебе, народе, царят иска за своите гнусни хареми и за тез, що те мъчат, обират“.

НАЦИОНАЛИЗЪМЪТ, ШОВИНИЗЪМЪТ, ПАТРИОТИЗЪМЪТ: Тъй наречените патриоти „нищо не жертвуват от себе си, всичко вършат за парата“ – за интересите си. Те са „добри християни, не пропускат литургия“, „Черквата [за тях] е търговия“, а сиромасите ги „хранят с труда си“.

ТИРАНИЯТА: „Тиранинът върлува“, „глухо и страшно гърмят окови... тиранство и зло и до днес е тачено...“

РАБОЛЕПИЕТО, ПОКОРСТВОТО, СТАДНОСТТА са другата страна на медала

(тиранията) – „те са необходимо условие за робството и за съществуването на всяка власт“. „Не чуи се от тях [раболепните] глас за свобода“. Те се задоволяват с един тривиален живот, ръководени от принципа: „взemi жена хубавица или грозна с имот, народи рояк дечица и със сиромашка ги храни пот“. Така минава животът на покорните стагни поданица: „тежка желязна ръка целувай и лъжливи уста слушай с вяра“...

ЕКСПЛОАТАТОРИТЕ: „Тез, що залъка народен грабят с благороден начин – грабят от народа гладен – граби подъл чорбаджия, за злато търговец жаден и поп с божа литургия“... „Правителството и привилегированите класи ще мъчат и притесняват

сиромаша, ще поаят неговия труд...“

На всички гореизброени институции и концепции се противопоставя **ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗЪМЪТ, КОМУНИЗЪМЪТ, ПРОСВЕТАТА**, която се дава чрез възпитанието, училището, но „не училището на Златоуста и Лойола, на Вилхелма и Наполеона, а онова на Фурие и Прудона, на Кювие и Нютоната – и училището житейско...“

Между **СРЕДСТВОТА** се сочат **САМОИНИЦИАТИВАТА** и **ПРЯКАТА БОРБА, ВЪСТАНИЕТО И РЕВОЛЮЦИЯТА** „Ако би попитали гладните мене, то моя рецепт е въстание против деншия обществен строй“. „Народът показва, че без вътрешна организация е невъзможно всеобщото въстание“.

Формата на новото общество устроителство е **ФЕДЕРАЦИЯТА**, изградена на социална и стопанска основа, зачитаща „свободата на личността и свободата на труда“ пише само годишна преди смъртта си първият български безвластник, предтеча на организираниите по-късно български анархисти. Там ние четем:

„Само разумният и братският съюз между народите е в състояние да унищожи теглилата, сиромашията и паразитите на човешкия род и само този съюз е в състояние да въздвори истинска свобода, братство, равенство и щастие за земното кълбо. Дордето народите бъдат разделени помежду си с републики и дордето те, из сляпо низкоклонничество към божите помазаници, гледат един на други като на врагове готови да не ще да има щастие на земята, не ще да има бял ден за човекът. ... Разбира се, че ако би могли народите да разберат еднаж за всякога, да лежат изворите на техните страдания, те тутак би се убедили, че главните техни врагове са самите техни правителства и онзи клас паразити, които за да могат да прекарват своя празен и вредителен живот са станали гуша и тяло с тираните и под покровителството на „законите“ упражняват принципите на лъжата и кражбата. **Основата на всяко едно правителство е кражбата, лъжата, насилията.**“

РАЗМИСЛИ НА 2 ЮНИ

Герой

» » продължава от страница 1

Не е трудно – всеки може да стане герой. Не ти трябва дарба да пишеш, да говориш или да стреляш по тирана, трябва ти желание да бъдеш свободен, но не само ти, защото човек може да бъде свободен само в обществото от свободни хора.

Човек трябва да си изгради правилно отношение към нещата, които го заобикалят, към всичко, което е важно в живота му. Да може да се развива не само материално, но и духовно. Човек е нищо без нещата необходими му за оцеляване, а в днешно време те не са само вода, храна, подслон и близки хора. Има много неща от които ние зависим, но те не зависят от нас, а би трябвало, защото са основните ни средства за оцеляване. Те са в ръцете на малцина, които ги управляват на принципа разделяй и владей, т. е. „наемете едната половина от бедните да убие другата“.

Кой от нас не са го присърбявали ръцете да хванат „тенката пушка“ и да се

скрие в шубраците на Балкана, пък от там – море!

Отпорът на тираните днес ще бъде на улицата с познатите ни методи, но защо се получава така, защото сме оставили всички важни неща в техни ръце, нима ние не можем, споделяйки отговорността си, да се справим по-добре от тях?

Лесно се вижда, че баштия, дето учат другите на добродетели – попове, имам и прочее лъжепророци, – сами не вярват в тях и при тях моралното падение е по-силно дори и от това на „разложената аристокрация“. Католическата църква има най-голямата разувателна мрежа и най-силния репресивен апарат в света, който действа бавно, но сигурно върху милиони хора, които вършат забранени от папата неща. Заради т. нар. „Катехизис на католическата църква“, забраняващ използването за презервативи, в Африка, където католиците са 1/3 от населението, епидемията СПИН заплашва цели племена от изчезване.

Фрапиращи случаи с мюсюлмански жени, осъдени на смърт – заравяне в земята наполовина или само до главата и пребиване с камъни, като ходжата следи да не се мятат по-големи камъни, за да умре жертвата възможно най-бавно за назидание и страх на околните.

Това ли трябва да бъде нашият „морален компас“, или бомбите, избиващи стотици и хиляди хора по заповед на някой „демократично избран лидер на свободния свят“?

Не, разбира се. Единственото приемливо насилие за нас е героизмът на Ботев и другите революционери – не самоубийствената саможертва, а достойният венец на живот, осмислен от борбата за нещо нужно на всички хора и неродените още дори. Животът е безценен, но по-скъпа от него е надеждата, възможността и победата в борбата за един свят, в който свободата ще бъде основа, равенството – цел, а дружба и взаимопомощта – средство. •

mars_3

СЪВРЕМЕНИЦИ НА БОТЕВ

Из спомените на Никола Обретенов

[Таньо Стоянов] получил скоро писмо от Панайот Хитов, в което му пишеш, че няма да дойде да поведе четата през Дунава, защото Сърбия не била готова да воюва с Турция. Скоро и П. Юрданов получи писмо от Панайота, че няма да дойде. Тази новина се изля на главата ни като студена душ! Можем ли ние да отложим въстанието, когато то беше вече вдигнато и ние бяхме готови да отидем на помощ с чета, а Панайот не иска да поведе четата? Върнахме се в Бекет и разказахме на другарите си П. Юрданов и Г. Матев какво сме узнали. Те също останаха изненадани. Решихме тогава с Г. Апостолов да заменим за Букурещ и да се съветваме с Ботйова какво да правим. Щом стигнахме в Букурещ, отидохме право в печатницата на Ботйова, когото намерихме там. Разказахме му какво сме вършили през цялата зима, как народът в България се подготвя за въстание като един човек, как комитетът във Враца дава големи суми за купуване на оръжие и как същото пра-

вят търновци и панагюрци. При всичко това нито една пушка не може да се пренесе другояче освен с чета, въоръжена с тия пушки. Четата е готова: има тия грехи, оръжие, припаси, всичко с една реч, представихме му предложението такова, каквото го представиха и нам. Само Панайот, както и през 1875 година, когато му дадоха 100 турски лири, отказа да поведе четата. За това сме дошли при него да се посъветваме какво да правим. Ботйов ни изслуша с голямо внимание, замисли се, стана на крака, изправи се и каза: „Аз ще ви стана войвода. Приемате ли ме?“

Тоя отговор ни толкова зарадва, щото ние скочихме на крака презрехме го, целунахме се и от очите на трима ни потекоха радостни сълзи. Ние го приехме с отворени обятия, защото съзнавахме, че за такава велика работа – да се поведе чета – трябваше велик човек! Решихме всички – постигнатото да остане тайна между нас, докато дойде определеният ден – 11 май. •

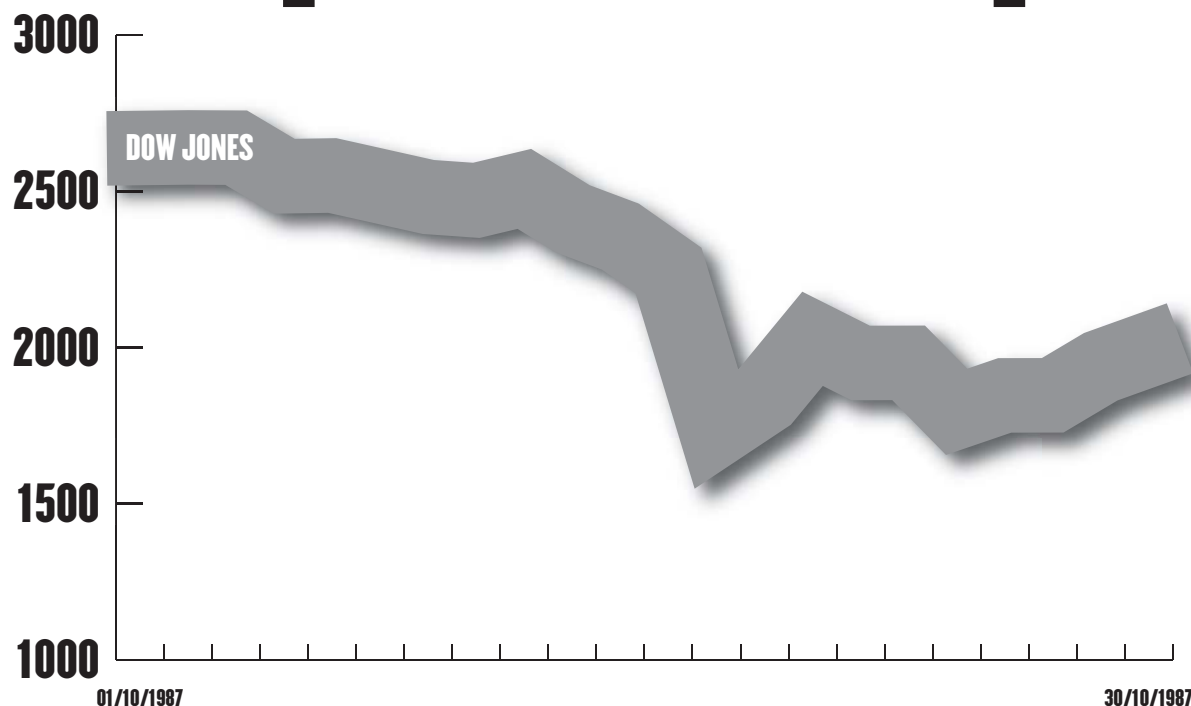
Колко страшна е кризата?

» » продължава от миналия брой

Токийската борса губи от своя индекс Никеи 14%, стигайки 22 000 пункта – нещо незапомнено, твърдят японските борсаджии, от миникраха през 1953, предизвикан от „злокобната вест“ за кончината на Йосиф Сталин). Подробно е положението и върху останалите капиталисти на Мамона - в Париж, Брюксел, Франкфурт и т. н. Общото и световно падане на курсовете на акциите за тази първа седмица варира между 10% и 25%.

Без да губят кураж и самообладание, правителствата и собствениците на частните телевизионни компании постигат споразумение да свалят рекламните предавания, в които гримирани актриси и палячовци съветват изкупуване на акциите на денационализираните предприятия...

Както се казва, не е хубаво да се говори в къщата на обесения за въже, още повече, че от Америка идват съобщения за първите „преки акции“ на измамените дребни търсачи на едри печалби, които не признават ни съд, ни закони, а пристъп-

ват направо към саморазправа с банкери и финансови съветници – с огнестрелно оръжие като в героичната епоха на Бъфало Бил.

В тая обстановка във Франция социалисти и комунисти поемат защитата на дребните гешефтери, които са първите жертви на извиващите се като змии финансови синусоиди, а Ватиканът, чиито „отделяния от залъците“ са в долари, се надява, че Провидението и Всевишният няма да позво-

лят курсът на долара и акциите на Уол Стрийт да спадат в ада.

След като през неделния ден затварянето на борсите съдействаше за самоуспокоението и почти всички бяха готови да кажат, че „най-лошото е заг нас“, новата седмица още от понеделника не бе по-розова от предишната. Този път импулсите за слизане на долу дойдоха от борсата на Хонконг, която регистрира на 26.10.1987 г. срутване с 34%!

Настъпни паника в зоопарка – отдавна не бе имало нещо по-забавно от въртящите се като в калейдоскоп картини на борсовите капиталисти, които можеха да се видят в късните полунощни програми на телевизионните компании. Призракът на 1929 г. се появи по екраните и най-оптимистично настроените казаха, че занаят ще трябва да се свикне да се живее с черни петъци.

Този път падането на курса на акциите не се приг-

ружава от покупки. Никой през тази втора седмица не рискува да купи, за да спечели в бъдеще. Това ускорява слизането на борсовия барометър. За половин месец (втората половина на октомври) Ню-Йоркската борса е изгубила стойности за 1000 милиарда долара или една трета от общо тридесет хиляди милиарда, които са основата за определяне на Dow Jones. За развития индустриален свят, спрямо достигнатите през лятото на 1987 година най-високи нива, потенциалните загуби ще възлязат на 2000 милиарда долара. Въпреки цифрите, прогнозите продължават да са диаметрално противоположни. Оптимистите сочат предишните прекалено високи курсове, които „неизбежно трябвало да бъдат коригирани, за да няма откъсване на финансовата нагстройка от производствената база“. И че ако се вземе за основа курсът от октомври 1986 г. вариациите изглеждат така:

САЩ: -8%, ГФР: -15%, Франция: -12%, докато Лондон и Токио са печеливши, респективно с +25% и +30% (по све-

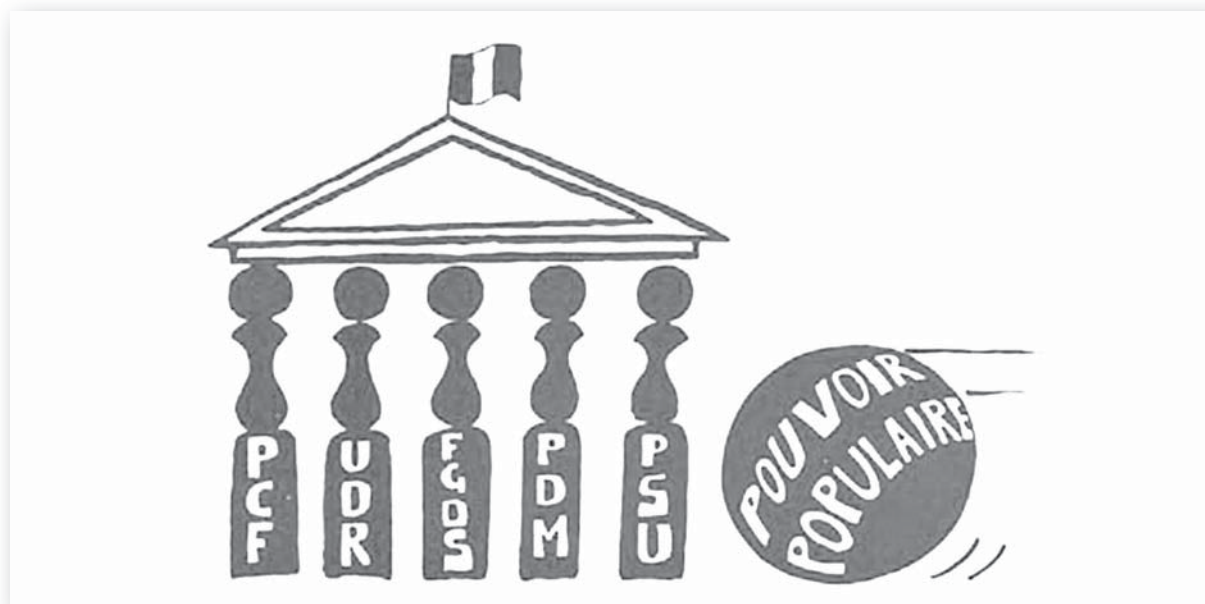
» » продължава на страница 5

40 ГОДИНИ ОТ БУНТОВЕТЕ ВЪВ ФРАНЦИЯ

Френският май 1968

» » продължава от миналия брой

Генерал Де Гол разпусна парламента и насрочи избори за края на юни, които спечели със солидно мнозинство, но само за година, защото референдумът от 1969 г. го изпрати в пенсия. „Комунистите“ бяха наказани за предателството си от масите, които не пожелаха да се превърнат в „електорат“. Но революционният момент бе пропилян, „майските събития“ не поставиха началото на ново лятобрене за Европа и социалното и интернационално статукво бе спасено. Сдържача роля изигра и влиянието на антивоенното, пацифистко движение в САЩ, което бе започнало по-рано, но чиито цели бяха много по-ограничени (край на войната на САЩ в Индокитай). То също спомогна за изтърбушването на революцията във Франция, превръщайки я от социална в... културна. Революционерите допуснаха фатално забавяне при изясняване на целите, на тактиката на провеждане на настъпателни акции и прилагане на революционни мерки във всички сфери, поради което не успяха да изолират и пресекат влиянието на опортюнистите вър-

Френски плакат от 1968: на топката пише „НАРОДНА ВЛАСТ“, а кеглите-колони са парламентарните партии – комунистическата (PCF), голистката (UDR), левите демократи и социалисти (FGDS), „прогрес и модерна демокрация“ (PDM) и социалистите (PSU)

ху значителни слоеве от населението и работническата класа. Граф Мирабо, ако не се лъжа, беше казал, че „който прави много дълго революция, обикновено я изгубва“. Липсата на организация, заслужаваща името си, на опит, а може би и недостигът на революционна дързост, позволиха на умората, разочарованието, реформизма и предателството да надделеят. Съобщенията в българската и съветската преса с почти постоянното дезинформиране и оклеве-

тяване на радикалните елементи за сетен път доказваха контрареволуционната роля на Кремъл и неговите пети колони. От всеки ред на техните парижки клоуникета прозираше лицемерието и неприкритата им омраза срещу младите революционери. Последните за съжаление не държаха сметка за коварната политика на Москва и за агентурната зависимост на компартията от нея. И все пак, поради мащаба на събитията и техния световен отзвук, колкото и

усилия да полагаха, фалшификаторите на текущата история не можаха да скрият нежеланата истина за майските събития от 1968 г.

В споровете ни от това време аз говорех за революцията във Франция, като за бременност в деветия месец. Имах ли основание за това? Известен отговор дават антиавторитарната, антиполитическа, антибюрократична, антиконформистка и антипотребителска същност и насоченост, които характеризираха за-

почналото в университетите движение. Студентите и младите работници се обявяваха срещу всичко, което до този момент се приемаше като норма. Те бяха против началствата и шаблонния „дървен език“ на политиките, против медийните манипулации и полицейските репресии, изобщи против йерархическата система, институциите и властта във всичките им прояви и форми – от държавата и капиталистическите компании до училището и семейството. Те искаха, както личеше от лозунгите им, един нов свят – „ТУК И СЕГА!“ От културния и нравствен бунт се вървеше към революционна борба срещу държавата и капитала. Като че ли започваше „решиелният бой“ с миналото, който очертаваше идеите и щрихите на бъдещето... За пръв път, за обсъждане, вземане на решения и координиране на действията, без всякакъв централизъм, бяха използвани новите за онова време технологии – радиото и радиотелефона. Стачките, уличните протести и непрекъснатите митинги с революционния си заряд, доведоха до изграждане на барикади в Париж и провинци-

» » продължава на страница 4

България '08: хляб и хортензии

У нас последният месец безспорно мина под знака на скандалите. То бяха едни арести, едни компромати, едни показни разстрели, докато накрая Запалката по-даде оставка с надежда да му връчат медал, за което спасил държавата, обаче се оказало, че медалите „Издал държавна тайна“ свършили по времето на Трайчо Костов. Управляващите обаче решиха, че това не е достатъчно, за да отчетат дейност. Серго обяви война на мизерните заплати още на бесепарския първи май, известен вече като „сергей парад“. „Синдикатите“ по своя си начин подкрепиха правителството – седнаха, смятаха, изкараха, че заплатата трябвало да расте с около 17% на година, тоест, да не се движи, като се приспадне инфлацията. Същевременно ни обясниха, че най-накрая сме надминали равнището на доходите през 1995, демек, имало пак някъде да вървим надолу, само да не вземем да развалим калимерата, като бутнем новия червен кабинет с кафяв отменък.

Какво да му буташ, пък и кой да го бутне? 76% от мла-

дите хора на възраст от 16 до 20 години не са способни да кажат за какво живеят, кои са техните идеали, за какво се борят, за какво мечтаят и кои са враговете им сочат ганните от изследването. Ценностната система на младите хора в периода на прехода била много сериозно разклатена. С такива хора трудно се променя нещо. Не че са оптимисти за бъдещето. Финансовото състояние на 67,2% от домакинствата в България е едва свързване на двата края, сочи изследване на Националния статистически институт (НСИ). 16,3% от домакинствата заявяват, че затъват в дългове, а 5,6% са принудени да теглят от спестяванията си. 7,3% посочват, че успяват да спестят малко пари, а едва 0,1% отговарят, че спестяват много. Финансовото състояние на 36,5% от домакинствата не се е променило за последната една година, на 28% малко се е влошило, а на 25,8% се е влошило много. Само 6,7% от домакинствата очакват през следващата една година състоянието им да се подобри, а 19,9% очакват да се влоши много.

Две трети от българите определят общата икономическа ситуация като влошена или много влошена за година. Според 77,6% от гражданите цените са се повишили твърде много. Преобладават обаче очакванията цените да растат още по-бързо.

Според НСИ цените на селскостопанската продукция в страната за първото тримесечие на 2008 година са се увеличили с 19,9% спрямо ценовите равнища през цялата 2007 г. Най-сериозно е увеличението в цените на зърнените култури. Най-фрапантно е поскупването при зелето – повече от два пъти. При плодовете имаме 65% увеличение на цените на годишна база. Цената на суровото мляко отбелязва 36,8% ръст спрямо първото тримесечие на миналата година. Яйцата са увеличили цената си от миналата година насам с 19,8%. Пчелният мед е поскупнал почти с 10%. Цената на животинските продукти се е повишила с 32,7% за период от една година и с 22,6% спрямо средните нива от 2007 г.

Спаг на цените има при следните стоки от пър-

ва необходимост: „непрана стригана вълна“, „живи козлети от 6 до 12 месеца“, малки прасенца, „едър рогат добитък на 1 година“, „семе на от зеленчуци“, краставици, кромид лук и най-важното – с 6,9% са поевтинели цветята. Действаме по завета на Мария Антоанета – като няма хляб, има хрупкави хортензии.

От 1999 до 2007 г. разходите на едно семейство са се увеличили 2,2 пъти, а доходите – 2 пъти. Интересно откъде тия пари? От кредити. Затова и министерските шиш дебелят, да не пагнат по-году от населението. Само че те няма да изплащат кредитите. На кредит била и държавата, кредитори били чуждите инвеститори.

Все пак сме далеч от американците – според изследване на „Харвард“ през миналата година Америка е била засегната от най-сериозната финансова криза след 50-те години на миналия век.

Джанет Калиш, гимназиална учителка от Куинс, споделя, че хората, които търсят храна в кофите за боклук, стават все повече.

„Някои от тях никога не са били в подобно положение – да се притесняват за цените на хранителните продукти, както сега“, казва тя. Калиш споделя, че никога не се е разболявала от храната, която намира в боклука. Тя пести около 50 долара седмично от разходите за храна. Ако всяка революция накрая изяджа своите деца, явно индустриалната революция също вече опира до вонящите си отрочета.

Годишният доклад на ФАО (Организацията за прехрана и земеделие на ООН) прогнозира, че цената на телешкото и свинското месо ще скочи с 20% до 2017 г., житото – с над 60 на сто, а растителните масла – с 80%. Между 2005 и 2007 г. световните цени на житото, царевичата и маслодайните растения са се удвоили. Един от авторите на доклада заявява: „Много сме загрижени за най-бедните и очакваме броят на недохранените хора да нараства“.

Ако освен хортензиите се научим да ядем бюрократична загриженост, гарнирана с лоши новини, ще се угоим за нула време. •

Златко и Саю

40 ГОДИНИ ОТ БУНТОВЕТЕ ВЪВ ФРАНЦИЯ

Френският май 1968

» » » продължава от страница 3

ята. Избухваха ожесточени схватки с полицията. Студентите изравяха и трупаха уличните павета, под които имаше пясък, и оттам дойде и лозунгът „Под паветата е плажът!“ Те изтръгнаха дървета и електрически стълбове. Само за една нощ в Париж бяха издигнати над 60 барикади. Пускаха се леки коли срещу струпалите се полицейски сили. Това предизвика сериозни улични стълкновения със „силите на реда“. Имаше стотици ранени и арестувани. Започна експулсиране на нежеланите чужденци.

Сред тях беше и Конбендит, когато о властници и част от медиите квалифицираха като „мръсен германо-френски еврей“. На следващия ден по улиците на Париж манифестираше половинмилионна демонстрация, скандираща: „Всички сме мръсни германо-френски евреи!“ Демонстрациите се редуваха с репресии на „силите за справяне с масовите безредици“.

Докато първоначално полицейските ексцеси срещу тези, които поставяха под въпрос държавата, законите и „порядъка“, съдействаха за радикализирането и разширяването на лозунгите и преките акции на студентството, забавянето, разпийването на революционната енергия и предателството „отвътре“ дезорганизираха и провалиха единния революционен фронт с работниците. Това засили заплахата от неизбежно кръвопролитие при едно решително сражение с държавата и то в един неблагоприятен международен контекст и враждебност на „елитите“ от Запада и Изтока. Сдържачата роля на страха от полицейски репресии превърна сблъсъците със „силите на реда“ в „цивилизована война без жертви“ или по-точно – с една единствена в Париж... Отново стана ясно, че само със стихията, спонтанността и „въображението“ не могат да се дефинират целите на революцията и средствата за постигането им. Тук, както в играта на шах, имаше две страни – отсреща беше противник, който също обмисляше своята стратегия и противодействие. Затова

забавянето се оказа гибелно! То улесни разцеплението в движението, към което се стремяха всички „отговорни фактори“, и с това се постави началото на края – започна спускането по наголничето, а Социалната революция се отдръпна зад хоризонта. Борбата за промяна на системата отстъпи на заден план, за да излезат на сцената клоуните на реформизма и да започнат паразитите си с държавата и капитала. Властта си извади поуки и когато улиците и площадите притихнаха, тя ги асфалтира. Но щеше ли да бъде възможно да се „асфалтира“ всеки дом, предприятие, учебно заведение или учреждение, ако бяха превърнати в барикади? Имаше и други причини за „аборта“ на несъстоялата се през 1968 година социална революция. „Движението 22 март“, кръстено на датата на която Даниел Конбендит и другарите му го конституираха в една от големите зали на университета в Нантер, беше слабо и не можа да преодолее инерцията и вътрешните противоречия в студентското движение, както и ефикасно да противодейства на другите „екстремисти“ (троцкисти, ма-

оисти и т. н.) Нашите приятели като че ли бяха забравили ролята им след опита в Русия, в Испания и навсякъде, където революцията на масите е заплашвала да сложи край на йерархическия ред и паразитизма на властниците. Демонаторът се оказа недостатъчен, а беше и „наквасен“, както установих по-късно, когато прочетох книгката на „Червения Дани“, кръстен така поради рижата си глава, „Левият радикализъм – лекарство против старческата болест на комунизма“. Липсваше очертана революционна перспектива, програма, обмислена схема и методи на революционните действия за решение на социалните конфликти, както и организираното им използване за революционизиране на масите. Всичко това си каза думата. Проявите на улични вълнения, стачки, барикади и ескалация на лозунги бяха по-скоро словесна революция или по-точно агресия. Нямахме го постоянното реално настъпление срещу властта и нейните институции, поради което очакването за гражданска война, от която да изкристализира Социалната революция, и този път се оказа прибрзано...

Въпреки всичко майските събития във Франция от 1968 г. се превърнаха в лаборатория на идеи и експерименти и оставиха надеждата, че един друг свят, едно друго общество с други социални отношения са възможни. Те бяха социален конфликт между класи, групи и индивиди, разделени от пропасти между стария свят и идеала на бъдещето.

На пагналите духом, на изплашените и готовите да капитулират пред временните поражения, на отчаяните и разочарованите от поредния неуспех на Социалната революция си струва да се напомнят думите на древния китайски философ и стратег Сун Дзъ в неговия трактат „Изкуството на войната“: „Колкото и отчайваща да е ситуацията, не падай духом! Когато има от какво да се страхуваш, бъди храбър! Когато си заобиколен от опасности, не се плаши от тях! Когато чувстваш че нямаш шанс, уповавай се на находчивостта и изобретателността си – те ще ти помогнат да излезеш от безизходицата! Когато бъдеш изненадан, на свой ред изненадай врага си и го победи!“ •

Г. Константинов

Колко страшна е кризата?

» » » продължава от страница 3

дения от началото на ноември, лондонските печалби също са се изпарили и курсът е слязъл на нивото от преди две години.)

Без да обясняват защо, експертите твърдят, че това което става сега в САЩ и в света е „исторически положително“. Песимистите пък считат, че „по-лошото предстои“ и един американски борсов професионалист заявява, че „една велика катастрофа се приближава...“

Тези две седмици, които разтърсиха световните борси, принуждават големите банки и държавите да се намесят. Те влизат с паричните си и златни резерви в борсовата игра, за да успокоят заболелите от треска индекси и печалбари. По молба на правителствата, най-големите компании започват да изкупуват собствените си акции, а генерализациите и разпродажбата на държавните предприятия забавя ритъма си. Някои страни предлагат и незабавна среща на високо равнище на най-развитите индустриални и финансови сили на Запада, за да търсят общ и ор-

ганизиран отговор „срещу ирационалното поведение“ на призрака на финансово-икономическата криза, която в съзнанието на мнозина започва да се свързва с лошите спомени и с обещания (от пророците и тълкувателите на вечния календар) апокалипсис в края на отиващото си второ хилядолетие. За момента намесата на правителствата, банките и монополите действа сдържачо на индексите, но това се съпътства с очертаването на ново разрушаване на деликатното монетно равновесие, с всеобщо признание, че пазарът на акциите се е изплъзнал от контрола на държавите и от тръпнещото очакване на следващия „черен пепък“. На този фон някои започват да търсят разлики с 1929 г., защото приликите и аналозите стават все повече и не се нуждаят от специални търсения. Известният американски икономист Джон Гълбрайт вижда тези разлики в няколко пункта, които липсвали в 1929 година:

1) Поддръжка на закъсалите банки чрез държавните резерви и бюджети.

В класовите общества това, което за едни е трагедия, за други може да бъде фарс и обратно.

2) Помощи за земеделците.
3) Помощи за безработните.

Към това можем да добавим и по-бързата реакция на правителствата срещу общата опасност и може би по-голямата солидарност и воля за сътрудничество между всички империалисти – на пръв поглед като че ли старият марксов лозунг за пролетариите е изместен с нещо от рода на „Империалисти от всички страни, обединявайте се!“

Вярно е и това, че днес милиардите се изчисляват с хиляди, а не с десетки, резервите на световния капитал

са много по-големи и неговите господари още не скачат от прозорците...

Тези, за които днешният свят е „най-добрият от всички възможни“ и нямат нищо против той да си остане такъв, сигурно ще се потрудят да намерят още аргументи за несравнимостта между 1929 и 1987 година, за невъзможността на една голяма криза, на една голяма война и още по-малко на една Велика революция – от Тихия океан до Атлантическия и отвъд него. Сред философите на историята съществуват и днес спорове за това дали събитията, личностите и най-после – самата история – се повтарят, или са неповторими? Междинно положение сред тия крайности на историческата мисъл заема Хегел, който смята, че всичко се явява два пъти върху историческата сцена. Неговият ученик Маркс добавя: веднъж като трагедия, втори път – като фарс. Само че в класовите общества това, което за едни е трагедия, може да бъде фарс за другите и обратно. За да си отговорим на въпросите: **дали отново над света ще се навърли вампирът**

на 1929 г. с неговата свита от кризи, диктатури, граждански войни, световна война, империалистическа подялба на цели континенти, въстания, преврати и революции? Дали сътресенията на световните борси от октомври 1987 г. са „технически регулирания“ или симптоми на агонията? Само сборът от вестникарските и телевизионни новини не е достатъчен. Още повече, че действителността е толкова богата с факти и събития, от които можем да построим каквато си искаме картина, съставляйки едни краски и ретуширайки други.

Нека не си губим времето в оспорване на аргументи или търсене на аналогии с миналото. Понеже много цифри, факти и задкулисни действия на правителства, банки, делови хора и борсови спекуланти остават скрити за простосмъртните, ще се опитаме да разберем същността на събитията чрез един друг подход – този на екстраполацията върху основни фактори на нашето време, които липсваха преди 60 години. •

(следва)

НАСЪЩНИ ПРОБЛЕМИ

Далаверите с хляба

» » » продължава от миналия брой

Седмица по-късно, Яне Янев, назначен от някого за износител на компромати, цитира в ефира народни представители, чиито близки са взели субсидии по европрограмата. По думите на Янев „близо 40% от проектите по САПАРД са на едни и същи обвързани юридически и физически лица“. Разбира се, жертвите не му останаха дължни, самият той също беше обвинен от БСП, че е лобирал за проекти на Димитър Манов – собственик на една от големите консултантски фирми по САПАРД.

Както обикновено, последваха едни извъртулки, едни истории, журналистите, на които им е удобно все да не разбират съвсем добре, обичат да ги наричат спекуланти. Първо ЕС спря парите по САПАРД. После ЕС не бил спирал парите по САПАРД. После все пак се оказа, че парите били спрени, ама не всички, само по мярка две, но не били спрени „ефективно“. Тази двойствена същност не е учудваща – парите по европейските фондове у нас се движат достатъчно близо до скоростта на светлината, за да може масата на тази част, която стига до

местоназначението си, да клони „ефективно“ към нула. Загубилата се по пътя маса се преобразува в енергия за борба с корупцията. Дупедатите явно добре познават физичните закони, защото им се довериха напълно и отхвърлиха дори обсъждането на проекторешение за съз-

даване на временна комисия, която да провери дейността на Държавен фонд „Земеделие“.

Макар и изчезнали, парите оставят след себе си неприятен мирис на затънали политики. Шефът на фонд „Земеделие“ Димитър Тагарьков обеща на журналистите, че ще изнесе конкретни данни за лица, източвали пари по САПАРД. Всъщност на това „обеща пред журналисти“ вярват само хора, които не искат да си отварят очите – това беше по-скоро „заплаха чрез журналисти“. Ако имаше намерение

да изнася такива данни, той щеше да си премълчи, докато са готови и да ги даде на журналистите. Просто цената на държавното прикриване на мръсни сделки скочи няколко пъти и срокът за нейното плащане се съкрати драстично. Цената обаче беше платена и Тагарьков

заяви, че нарушения няма. Самият той е разследван за далавера за 22 милиона лева по САПАРД, „пренасочени“ без конкурс, експертиза и съгласуване с ЕК. Фокусът на политическата атака се пръсна като дефектен снаряд в крива гаубица и от земеделците зави в неопределената посока на „контролираните от ДПС министерства“ – стана дума дори за прословутия случай със златодобива в Челопеч, при който държавата взема 0,75% от добитото от концесионера и това било изнудване на инвеститорите. Сериозната

опозиционна критика няма почва у нас, остава трупане на червени точки пред сини избиратели.

„Спрените“ плащания

Проблемът не е, че ЕС спира плащанията през февруари. Проблемът е, че българска-

щото министерствата били сигурни, че замразените 81 млн. лева отново ще бъдат предоставени на България и нямало опасност Брюксел да не възстанови платеното от хазната. Интересите на далавераджиите се защитават автоматично от държавата – няма нужда нито от протести на млекопроизводители и хлебопроизводители, а фактът, че последните изобщо не реагираха на вестта за спрени пари по САПАРД, показва колко са и разчитали на тях. На тези къорави пари обаче разчита маса политическа сган и затова и нямаше как да не се бръкне в хазната, в която за лекари, учители, пенсионери не се бърка никога. Тагарьков стигна дотам направо да обяви, че парите по САПАРД тръгвали „до днес“, но беше скоростно проверен от Брюксел, че тия дни ще бъдат много, ама много-ого дълги и още не са започнали. Франс Прес и Роуи-терс направиха точно обратната прогноза – че е по-вероятно да бъдат наложени нови санкции, отколкото да паднат старите. Междувременно излязоха и имена, и депутати, и роднински кръгове. Явно разместването във

» » » продължава на страница 7

Не е луг моя, дето яде баницата, а оня, дето му я дава, го оправдават поради невменяемост.

НОВИНИ

Сливи за ... хотели

Над 8000 гка горски масиви край р. Камчия, село Шкорпиловци, вилните зони до Варна и Златни пясъци са извадени от горския фонд през последните седем години. Само за последните три години са продадени повече от 5000 гка срещу 3 млн. лева. Така цената на квадратен метър горска земя в тези райони излиза около 6,33 лева. Веднага след придобиването на масивите новите им собственици са сменили статута на земята. Целта на влизането в подобна процедура винаги е една и съща – терените да се застроят с вилни зелища или курортни комплекси.

Още над 3000 гка край морето са били заменени за горски масиви във вътрешността на страната, сочи справка на държавната агенция, която до средата на миналата година беше част от земеделското министерство, а заменките се одобряваха от министъра.

Това е съобщил председателят на Държавната агенция по горите Стефан Юруков, цитиран от в. „Дневник“. В процедура за изключване от горския фонд са още 400 гка, каза шефът на агенцията. Според него в близо 90% от случаите става въпрос за реституция на частни имоти. •

Нищо лично, просто бизнес

Докато всички „демократични“ страни от развития свят се чудят как да притиснат фундаменталисткия режим на Иран да изостави ядрената си програма и агресивната си антисемитска политика спрямо Израел, българското правителство решително прави крачки към обвързване с Техеран. Разбира се, българските бюдолизци пригласят с пълно гърло на лицемерните приказки за мир и демокрация на Запад, обаче не искат да изпуснат кокала, на удвал той и от „диктаторски“ режим. Официална българска делегация, водена от транспортния министър, подписа три меморандума за разбирателство в сферата на транспорта, високите технологии и туризма. Колко точно печели народът от това не

60 ГОДИНИ НОВА ИЗРАЕЛСКА ДЪРЖАВА

ЕС и Израел – никога против!

Европейското съучастничество в бавния израелски геноцид

Държавност и холокост

На 14 май 1948 г. Израел се обявява за държава. Пищните тържества тази година по случай 60-тата годишнина от „независимостта“ имаха за пореден път „специален акцент“ върху оцелелите от холокоста.

Отците на новата израелска държава обаче не са помисляли нацистките концлагери. Ако Жаботински, Бен Гурион, Моше Шарет, Леви Ешкол, Голда Меир, Ицхак Рабин и Шимон Перес са оцелели от нещо, то не е било холокостът, а британският режим в Палестина. От всички държавни глави на Израел, родени преди Втората световна война, единствено Менахем Бегин е бил в концлагер, но това е концлагер на НКВД в Сибир (Печора), откритото е освободен след по-малко от година по спогодбата Сукорски-Майски. • **СМ**

Европейският съюз, най-големият търговски партньор на Израел, наблюдава безучастно, докато Израел затяга варварската си обсада на Газа и налага колективно наказание на 1,5 милиона па-

лестински граждани, осъжда ги на унищожение и обрича на неизбежна смърт хиляди пациенти на хемодиализа, сърдечно болни, преждевременно родени бебета и всички останали, чието оцеляване зависи от електричеството.

Водата в този район е може би най-замърсената след десетилетия кражби и злоупотреби от страна на Израел. Тя не може да се изпомпва и пренася по домове и институции след замразяването на доставките на горива и електричество от страна на Израел. Болниците не могат да работят и в крайна сметка това ще доведе до смъртта на много хора, особено на най-уязвимите. Фабриците, които в момента работят въпреки обсадата, ще бъдат принудени да спрат, което ще доведе до увеличаване на и без това застрашителния размер на безработицата. Пречистването на отпадъчните води ще спре, което ще причини замърсяване на безценните и оскъдни водни източници на Газа. Училищата затварят врати. Животът на всички граждани е ако не

необратимо, то тежко загрозен. Европа е тази, която наблюдава апатично отстранени.

Ричард Фалк, учен от Принстън, определя израелската обсада като „прелюдия към геноцид“, още преди това поредно престъпление да бъде извършено. Сега престъплението на Израел в Газа могат съвсем точно да се категоризират като геноцид, макар и бавен. Според Член II от Конвенцията на ООН за Преследване и наказване на престъплението геноцид от 1948 г. терминът е определен по следния начин:

„[А] Всяко едно от следните действия, извършени с цел да се унищожи, отчасти или изцяло, една национална, етническа, расова или религиозна група като такава:

а) убиване на членове на групата;

б) причиняване на сериозни телесни или душевни увреждания на членовете на групата;

в) умишлено налагане на групата условия за живот, целящи физическото ѝ унищожаване изцяло или отчасти;...“

Ясно е, че израелската окупация на Газа е акт на геноцид по дефиниция, макар и

„отчасти“. ЕС е подозрително ням.

Европа не е единствен съучастник в престъплението. От сервилния генерален секретар на ООН, който надмина всички свои предшественици в раболепие то си към правителството на САЩ, чуваме само жалки приказки. Самото правителство на САЩ, най-щедрият от спонсорите на Израел, е пряко замесено в сегашната обсада, особено след като президентът Джордж Буш по време на скорошната си визита даде зелена светлина на израелския премиер Ехуд Олмерт за опустошаването на Газа. Защо да не обвиним тихите арабски братя на палестинците, особено Египет – единствената страна, която би могла незабавно да прекрати обсадата като отново отвори граничния пункт при Рафа – и достави от там необходимото гориво, електричество и материали от първа необходимост? Защо да не обвиним палестинските власти в Рамала, чийто недалновиден водач открито се похвали на една прес-

» » продължава на страница 7

МЕКСИКО

Борба с наркобизнеса или война с народа?

Щатският губернатор на Мексико Фелипе Калдерон, който едва успя да се удържи на власт след милионни протести и бунтове около изборите, обяви война на наркобизнеса, по почина на началниците си от ЦРУ. Ефектът веднага беше забележителен. Първо беше убит командващият на отряда за борба с отвличанията в столицата Мексико. После в град Сиудад Хуарес, близо до границата със САЩ, бяха отвлечени от домовете им и разстреляни 8 души, трима от които полицейски служители. Като капак директорът на полицията в Сиудад Хуарес Гилермо Прието подаде оставка, след като е получил заплахи за живота си от местни престъпни групировки. Над 2000 души са загинали заради войната между наркокартелите в Мексико от началото на годината, като само в Сиудад Хуарес жертвите са над 200.

За обикновените хора обаче борбата с наркобизнеса в Мексико много напомня за борбата с тероризма в САЩ.

Мексиканската армия, полицията в Чиapas и Федералната агенция по разследва-

нията нахлуват в района на Сан Херонимо Тулиха без повод на 19 и 20 май, обискват без основание, нападат една сапатистка и нейното дете. Операцията започна на 19 май в 11 часа сутринта с прелитащ военен хеликоптер. В 3 часа следобед 11 превозни средства на армията и Агенцията по разследванията, пълни с почти 300 агенти, навлизат в района. Един от жителите, Нарсиско Моралес Гутierrez, подпомагал операцията и показвал на агентите къде живеят водачите на сапатистите и кои точно са те. Твърди се, че Моралес е част от пехотния батальон, разположен в Канкун. Без да дават никаква причина за нахлуването и без да представят разрешение, агентите нахлуват в 3 къщи, 2 от които принадлежат на сапатисти и една на семейство, членуващо в Институционалната революционна партия.

В сапатистките домове агентите сграбчват жена на 21 години за врата, докато тя държи своето 2-годишно бебе в ръцете си. Други агенти крещат „Убийте я вече!“ Когато членове на центъра за човешки права Фрайба посещават Сан

Херонимо Тулиха, за да документират влизането с взлом, те провеждат кратък разговор с агент, който нарча себе си капитан Лоюла. Капитан Лоюла твърди, че полицейското и военното присъствие се дължи на „рутинно разузнаване“. Началниците на капитан Лоюла бързо прекратяват разговора, като му нареждат да не казва нищо и да стои на страна от наблюдателите от Фрайба. Когато журналистите запитват министъра на правосъдието в Чиapas относно нахлуването, той заявява, че внезапното нападение е операция против наркотиците и оръжието. Никакви наркотици и нелегални оръжия не са открити при нахлуването.

Операцията е проведена броне дни след като голната камара на Конгреса в САЩ излезе с „План Мексико“, който ще снабди военните и полицията в Мексико с американско снаряжение, най-вероятно заради „войната срещу дрогата“. Полицията и ФАР се изнасят от Сан Херонимо Тулиха на 20 май, но хората от сапатистката област, продължават да бъдат нащрек. •

по материали от Интернет

НЯМА ЖЕЛАЕЩИ

Молдовците не пасат европейска трева

Нашите младежи предпочитат да работят за американския туризъм, отколкото за местния. В това няма нищо лошо – лошото е, че не е от страст към пътешествията. Българските бизнесмени по американски почин решиха, че вместо да вдигнат надниците, ще хванат някой да им работи за без пари. Като пробно начинание до молдовски университети бяха изпратени заявки за 120 студенти, които да поработят 3 месеца през лятото за жълти стотинки. За съжаление никой от тях не прояви интерес към новоизлюпената членка на клуба на богатите и местните богаташи сега ще трябва сами да чистят на туристите и да пекат кебапчета.

Федерацията на анархистите в България реши проблема със зов за помощ по съНАТОВска линия и проводи спешна депеша до Харвард и Принстън за набирание на 300 сервитьори и чистачи в курортен комплекс „Златни Бетони“. „Елате в страната на стотинките! Поработете по 12 часа на ден с изглед към Черно море! Помогнете на бизнеса – нали това учите!“ Чакаме наплив. •

НОВИНИ

е ясно, но е сигурно, че някой в правителството ще спечели добри комисии, ако не и нещо повече, щом е тръгнал да заобикаля, па макар и тихомълком, повелите на Големия Брат. •

Филм за Сухогол

Френски журналисти от новинарския телевизионен канал EuroNews потвърдиха, че ще посетят столичния квартал Сухогол, съобщават от сдружение „Защита на здравето и живота на населението и околната среда“. Журналистите работят по филм за незаконното сметище в квартала, сравнявайки проблема с този в италианския град Неапол.

Европейското списание „Зелен хоризонт“ също заявява интерес към темата.

Очаква се в юнския брой на изданието да бъде публикувана разширена статия за незаконното сметище и нежеланието на българските власти да намерят решение на проблема. •

780 хиляди озеленени лева

Бивши управители на софийската общинска фирма „Озеленяване“, известна сега като „Зелени системи“, завъртели далавери за 780 хиляди лева. Да им е честито! Парите са потънали в неизгодни договори с частни фирми. Пожелаваме на настоящите управители още по-успешни бизнес партньори! •

Лидерът на ФАРК починал

Мануел Маруланга е починал от инфаркт на 80-годишна възраст на 26 март тази година.

„Големият лидер почина“, се съобщава в комюнике на ФАРК. В текста се уточнява, че командването на групировката ще бъде поето от Алфонсо Кано, който се смята за главния ѝ идеолог.

Малко преди това, на 19 май, на властите се предаде друга легендарна фигура на ФАРК, известна под партизанското име Карина – командваща 47-ми фронт. По-рано, при операция на колумбийската армия, в Еквадор беше убит друг висш командир на ФАРК Раул Рейес. Седемци след това най-младият член на секретариата

60 ГОДИНИ НОВА ИЗРАЕЛСКА ДЪРЖАВА

ЕС и Израел – никога против!

Европейското съучастничество в бавния израелски геноцид

» » » продължава от страница 5

конференция с „пълното си единодушие“ с Буш по всички важни въпроси?

След Израел САЩ е без съмнение най-виновната страна в извършването понастоящем престъпление. По властваща фундаменталистка, милитаристка, неоконсервативна идеология, САЩ са единствени в категорията си. От само себе си се разбира, че палестинските власти, ООН, както арабското и международните правителства, които имат търговски отношения с Израел, трябва да се държат отговорни за мълчавието си съгласие с престъпленията срещу човечеството в Газа. Истина е също така, че всички гореизброени правителства имат правна и морална отговорност да се намесят и наложат необходимия натиск, за да бъде спряно престъплението, преди хиляди хора да загинат. ЕС обаче заема уникална позиция – не само, че е ням и апатичен, но и в повечето европейски страни Израел и израелските ин-

ституции се радват на радушен прием в почти всички области: икономически, културни, академични, спортни и пр. Израел беше поканен като почетен гост на голям панаир на книгата в Торино, Италия. Израелски филми с държавен бюджет участват във филмови фестивали по целия континент. Техни продукти, от авокадо и портокали до високотехнологични системи за сигурност, наводняват европейския пазар както никога досега. Израелските академични институции се радват на специално и особено доходно споразумение за сътрудничество със съответните органи на ЕС. Танцови трупи, музикални състави и оркестри от същата държава биват канени на европейски турнета, сякаш Израел е високо ценен член на тъй наречения „цивилизован свят“.

Ако Европа смята, че по този начин ще изкупи своя Холокост срещу собственото си еврейско население, то тя всъщност съзнателно и позорно подпомага извършването на нови актове на геноцид срещу палестин-

ския народ. Очевидно Израел и старите им „бели“ спонсори и съюзници смятат палестинците за хора втора ръка.

Може би няма друг международен въпрос, за който Европейската върхушка би могла да бъде обвинена в безучастност и безразличие към мнението на собственото си общество. Докато призивите за бойкотиране на Израел като държава на апартейд бавно, но настойчиво се разпространяват сред европейските граждански организации и синдикати, на европейските правителства им е трудно да се разграничат от позицията на съучастничество на САЩ с Израел. Европейските клишета за „изразяване на дълбока загриженост“ в днешно време са станали по-редки от всякога. Безмилостното погазване на законите за човешките права се пренебрегва веднага щом някой постави въпроса дали Израел да продължи да се облагодетелства от своето споразумение за сътрудничество с ЕС. Ако това не е същастие, тогава какво е?

Да оставим морала на страна, потапянето на Газа в море от тъмнина, бедност, смърт и отчаяние не вещае нищо добро на Европа. С активната си подкрепа на обстановката, подходяща за поражането на фашизъм и потресаващо насилие близо до границите си, Европа сама вика безредиците през своя праг. Тя трябва сериозно да обмисли призивите за бойкот, за прекратяване на търговските отношения и за налагане на санкции върху Израел.

Изглежда европейският елит днес е твърдо решен да не се противопоставя на погазването на човешките права в тази част на света. Лозунгът „Никога повече“, поддържан от евреи, оцелели от европейския геноцид, днес е прегърнат от ЕС с една разлика: някои букви са сменени и това „повече“ се превърна в „против“.

Омар Баргути

независим палестински

политически анализатор и един от

основателите на палестинската

кампания за академичен и културен

бойкот на Израел

(www.PACBI.org)

НАСЪЩНИ ПРОБЛЕМИ

Далаверите с хляба

» » » продължава от страница 3

властта не може да се уреди съвсем безболезнено и никои европейски комисар не е готов да изгори заради рахата на българските си васали. Конкретни данни излязоха за бившия заместник-министър на земеделието от НДСВ и настоящ депутат Бойко Боев, съпругата на депутата Пламен Моллов, който е председател на парламентарната група на НДСВ и член на земеделската комисия в парламента, сегашния заместник-министър на земеделието от квотата на НДСВ Димитър Пейчев, бившия земеделски министър Мехмед Дикме, заместник-областния председател на ДПС в Разград Хамза Чакър, сегашния земеделски министър Нихат Кабил, Венцислав Върбанов от БЗНС, депутата от СДС Иван Колчаков и други. Това са капки в морето, парите от фонд „Земеделие“ се разпределят по цялата структура на съответните власти – като се започне от министри и депутати, та се стигне до чиновниците в общинските центрове. Сумите, разбира се, са пропорционални на заеманата позиция. Много е неудобно обаче да се уличават конкретни хора от властта,

затова обвиненията се насочиха към т. нар. бизнес – там каквото и да се прави, най-много някоя фирма да затвори кепенци, което е бял кахър, защото кепенци даже няма – повечето от тези фирми са банкова сметка, мобилен телефон и една папка шарени картинки за отчитане на дейност. Консултантите уреждали доставчици на техника, консултантите прибирали големи комисии, консултантите не подписвали договори по проектите – все грехове, които не могат да станат, ако анонимни чиновници не си затварят очите. Чиновникът обаче знае, че не е луг тоя, дето яде баницата, а оня, дето му я дава, го оправдават поради невменяемост. Фарсът стана пълен след като едната от консултантските фирми беше „публично обвинена във връзки“ с депутата, който раздуха цялата история – Яне Янев.

Поглед „отдолу“

Далаверите няма да спрат нито с доклади от ЕС, нито с оставки, нито с прокурорски проверки, разведени с истината от съда поради импотентност. Мафиозният грабеж от хазната е трой-

но застрахован – ако се получи „пробив“ в министерство, ще го покрие парламентарна комисия; ако има „теч“ от парламента, нашият човек в прокуратурата ще го пломбира; ако прокурорите се изтърват, има съд, а съдът е нещо, в което трябва да се налее – това го знае всяко хлапе. С подобна мафиотска структура в държавата не можем да разчитаме да получаваме заслуженото за труда си не само на полето, но и на всяко работно място. Има една гума за магаретата и атовете – когато атовете се ритат, реват магаретата. Само че ние сме по-зле от магаретата, защото парите, които се разпределят „горе“, са взети от нас, по един или друг начин, още преди онези да започнат да се ритат. А ние дори не сме изревали. Късно ли е да ревнем сега?

В наши дни земеделието не е отрасъл, който може да съществува сам за себе си – в XXI век той е безсмислен без енергетиката, машиностроенето, науката, хранително-вкусовата промишленост и много други отрасли. Няма как иначе да бъде, защото вече един селянин храни десет граждани, а не обратното, както преди сто години. Човешкият труд е

сведен до минимум – затова купуваме брашно от Австрия и домати от Италия – брашното на софийската мелница се оказа по-скъпо и по-скапано от австрийското, а хубавите български домати са дефицитен, почти екзотичен лукс, който вече удря двучифрени цени на софийските пазари. Модерното земеделие трябва много интензивно да се променя, заедно с интензивно променящия се свят, иначе има тъжни снимки на хилави гечица и програми на ООН. Огромните субсидии в „развития“ свят, срещу които толкова плювят, са тотално „непазарни“, но развитият свят е затова развит, защото от горчивия опит на десетки поколения гледували европейци знае, че те не могат да бъдат други освен огромни и непазарни. Изборът пред България е или да се увери на собствен и на децата си гръб и стомах защо това е така, или да проведе социална аграрно-технологична революция в много кратки срокове – с тотално изхвърляне на мисленето „взemi парите и бягай“ и пълно единодействие на потребители и производители. Иначе ще гризем компромати вместо домати. •

Златко и Сашо

НОВИНИ

тище близо до столицата Тирана. Операции от такъв мащаб явно са по силите само на довчерашните „борци за самоопределение“, днешни държавници в „освободено“ Косово.

Освен сърби се предлагат, че има и отвлечени жени – предимно косоварки, албанки и рускини, както и от други славянски народности.

По данни на Международния комитет на Червения Кръст 1613 души от Косово се водят изчезнали, като 350 от тях се смятат за мъртви, но телата им още не са намирани.

Според организацията на Сдружението на семействата на отвлечените и убитите в Косово сърби, изчезналите в Косово и областта Метохия техни близки наброяват 533, като 430 от тях липсват след 10 юни 1999 г. •

Поляците и чехите против американските ракети

Близо 54% от гражданите на Полша се отнасят отрицателно към проекта за разполагане на елементи на системите за ПРО на САЩ в страната им. Това съобщава Интерфакс, като цитира резултатите от допитване до общественото мнение, проведено от компанията CBOS. Според допитването 31% от поляците считат, че Русия има основание да протестира срещу разполагането на системи за ПРО в Полша. 45% от анкетираните са точно на противоположното мнение. По данни на CBOS 61% от поляците са на мнение, че на Русия не бива да се разрешава да осъществява контрол над планираните американски бази в Полша. CBOS припомня, че в средата на 2007 г. 60% от поляците се обявиха против американските системи за ПРО, но и тогава неудобната демокрация беше сведена до неудобна статистика.

Протестите против ПРО продължават и в Чехия. На 13 май Ян Тамаш и Ян Беднар започнаха гладна стачка. Според тях въпросът за базите на САЩ е въпрос за демокрацията – никой не пита чешкия народ за мнението му. Точно както по времето, когато днешният „враг“ разполагаше бази в Чехия срещу САЩ. •

ФАКТИ И СЪБИТИЯ С КОМЕНТАР

Конфликтите ми с моя ангел

Във вестник „24 часа“ от 21 април 2008 г. по случай Великден са дадени пояснения, с които да опреснят знанията на вярващите християни, и да засият вярата във всемогъщия бог, който се грижи за чедата си.

Ето само част от публикуваното: „Ангелите са сътворени преди света. В началото, когато още не е имало нито свят, нито човек, бог сътворил светлите ангели.

Ангелите са безтелесни и безсмъртни духове, както и нашите души; но тях бог е надарил с по-висши сили и способности, отколкото човека. Техният ум е по-съвършен от нашия. Те винаги изпълняват божията воля, те са безгрешни и чрез божията благодат са утвърдени така във вършенето на добро, че не могат да грешат.

На всеки християнин бог дава при кръщението ангел пазител, който невидимо го пази през целия му земен живот от беди и напасти, предпазва го от греховете, опазва го и в страшния час на смъртта, не го оставя и след смъртта.

Ангелите се изобразяват на иконите във вид на красиви юноши, в знак на тяхната духовна красота. Крилата означават, че те бързо изпълняват божията воля.”

Не искам да обиждам вярващите, нито да се бъркам в работите на църквата, но щом иска да иска да заема централно място в живота на хората, нека нейните представители поне малко-малко се замислят преди да говорят, за да не стават за смях.

Нима трябва да приемем, че всемогъщият Всеблаг и Справедлив Бог е направил този отвратителен свят? Нима неговите безсмъртни и безгрешни ангели, които строго изпълняват божите нареждания, са съпричастни с всички престъпления, които ежедневно се извършват по света? Какво правят неговите ангели, когато някой убива, краде или изнасилва?

Къде са ангелите на хилядите затрупани при земетръсите в Китай, където само в едно училище са затрупани близо хиляда деца? Какво участие са взели божите ангели при урагана в Мианмар, където беше опустошена почти цялата долина на реката Иривади и загинаха над сто хиляди души?

Когато владиците говорят за Всемогъщия Милостив и Всеопрощаващ Бог, защо не се запитат защо се раждат милиони недъга-

ви деца с умствени и физически недостатъци? Как ангелите, които се грижат за тях, понасят страданията им?

Има толкова въпроси към Всемогъщия и съмнение в неговата сила и мъдрост, а още повече в неговата справедливост.

Ако бог иска да сложи ред в отношенията между хората и да направи живота им по-приятен, но не може, значи не е никакъв бог, а ако може, но не иска, значи не заслужава нито уважение, нито признание.

В горния цитат се казва, че ангели се прикрепват към децата след кръщението им в християнската вяра. Значи ли това, че бог се дистанцира от хората, които не изповядват християнството? И дали ако е така, ще трябва да се върнем към старите времена, когато за всичко си е имало отговорен бог?

В предаването „На четири очи“ на Цветанка Ризова по „Нова телевизия“ събеседник беше пловдивският владика Николај. Тя го попита за мнението му за „атеизма“ и „атеистите“. Отговорът беше: „човек без вяра е звяр“. Ако беше казал „животно“, аз лично щях да бъда поласкан,

защото животното е такова, каквото го е създала природата – то не знае да лъже и няма да каже като попа „не ме гледай какво правя, а ме слушай какво говоря!“ Но той рече „звяр“. Аз, макар и без вяра обаче, имам добродетели – тези от ботевата „молитва“ – и вместо да му се озъбя, ще му цитирам няколко изказвания за религията от видни двуноги зверове:

„Ако бог е сътворил този свят, не бих искал да съм бог; скръбта и плачът на този свят биха разкъсали сърцето ми“ – Шопенхауер

„Християнството и разумът са несъвместими“ – Волтер

„Който има науката, не се нуждае от религия“ – Гьоте

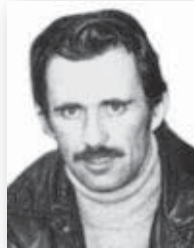
„Ако разумът е дар на небето и ако същото това се каже и за религията, то значи небето ни е дало два дара, които са несъвместими един на друг. За да премахнем тази несъобразност, трябва да признаем, че религията е химеричен принцип, който не съществува в природата.“ – Дигро

„Колко несъвършен е този бог, ако човекът е негов образ и подобие“ – Маршал •

Г. Божилов

НЯМА ДА ЗАБРАВИМ

Милош Зяпков

На 1 юни се навършиха 18 години от убийството на поета и сатирика Милош Зяпков. Убийство,

извършено с болшевишка жестокост. Тези, които го убиха, проведоха разследването – следствие срещу самите себе си. Заключениеето е „нещастен случай“.

Да, това наистина е нещастие и за близките, и за учениците му, и за Ракитово, и за България. Но случаят се случи логично и закономерно по време на една тоталитарна комунистическа власт.

Близките на Милош, всички с анархистическа закъска, тъжни и горди, за пореден път обсипаха гроба му с цветя.

Дълга е поредицата от убити български поети и творци. Дано Милош Зяпков е последният! Това не бива да бъде само пожелание. Народът трябва да спре убийците на своите най-добри синове! •

К. Зяпков

Епиграми

ОТ ОПИТ

Паднеш ли на колена, много трудно казваш: „Не!“

ДИАЛЕКТИКА

На по-високо равнище се издига и всяко бунце.

ПРЕДПАЗЛИВОСТ

Някои, за да не сгаят лука, цял живот си газят из боклука.

В ЖИВОТА

Най-големи магарии прави оня, който безнаказано си разиграва коня.

Разговор с подлостта

В борбата с теб докрай изнемолях – веднъж ли в схватки падах и се вдигах. Не те сломах – приемам го за грях, но сили на един за туй не стигат.

Змия да бе, студения ти врат с ненавист силна можех да извия. Да бе отрова, не като Сократ, а за да свършиш, щях да те изпия.

И луг от радост, миг след твоя крах с усмивка щях в земята да се скрия. Но, хора, опростете моя грях – прекършен падам, без да се превия.

ОТ НАШИТЕ ЧИТАТЕЛИ

Нашите врагове

Когато се събуждаме с усещането, че сме временни пришълци в чужд свят, пропит от неразбираеми норми, утвърдени от неведоми сили; когато се опитваме да разберем света, а той ни отвърща с инструкции за покорство и подчинение; когато свободата е продукт на продажни медии, едно измамно отражение на истинската свобода – тогава си задаваме най-простите въпроси, които могат да се поберат на върха на езика. Защо ги няма революционните сили, които на свой риск да изложат представите си за по-добър свят, и активно да се заемат с пропагандата им? Къде са актовете на бунтарство срещу системата, опитващи се да я взривят?

Отговорът се крие в размиването на дефиницията за корена на Системата. През 18-ти, 19-ти и 20-ти век злото се е олицетворявало от ДЪРЖАВНИЯ АПАРАТ, ВОЕНЦИНАТА и ПОЛИЦИЯТА. Тяхната основна функция се е заключавала в потискането на революционния заряд у народните маси. Но след

двете световни войни, разгръщането на техническия прогрес, Интернет, държавата е на път да се превърне във фикция. Спецслужбите търпят „еволуция“, но не могат да контролират общественото мнение в свят на глобални технологии и комуникации. Светът е приватизиран от частния капитал почти в буквалния смисъл. Вече се говори със спойна съвест за приватизация на болници, клиники, училища, сякаш става въпрос за поредното грандиозно сливане на компании в света на Капитала, а не за жизненоважни сектори от общественото цяло. Деградицията на общественото мнение е пълна и необратима.

Злото днес се възплъщава от частния капитал, от фирмите, независимо дали са транснационални с милиарди оборот, или родни с по-малък капиталов капацитет.

Следователно, ако наистина се стремим да променим света, трябва да обърнем пушките срещу богатите. Актовете на протест, революционната акция трябва да се насочат срещу мозъка на чудовището (парите). Едва такъв подход би бил наистина основа за бъдещата алтернатива, която ще замени капитализма. •

Миро

Философията на Пьотр Кропоткин

» » продължава от миналия брой

Различни сцени на насилие, особено един случай на брутална намеса на мащехата в интимния живот на една природно интелигентна крепостна селянка, с подробности се връзват в паметта му и след четири десетилетия той ще ги възпроизведе, както и болката, която е изпитвал при наблюдението им, в „Записки на революционера“¹. Така още в ранна възраст в съзнанието на малкия княз се формират зачатъците на отрицателно отношение към крепостническия строй, а заедно с това и към всяка форма на насилие.

От 11- до 15-годишна възраст Петя е ученик в Първа московска гимназия, която преди него завършват видни дейци на руската култура като историка С. М. Соловьев (1820-1879 г.) – професор, ректор на Московския университет, автор на 29-томна история на Русия – и класика-граматург А. Н. Островски (1823-1886 г.). Благотворно въздействие оказва на двете братчета – Александър и Петър – домашният им учител, студент в Московския университет (при това един от най-добрите студенти от випуска и с напредничави разбирания) Н. П. Смирнов. Неговата педагогическа дейност в дома на княз Кропоткин далеч надхвърля непосредствената му задача да им помага да подготвят уроците си. Той има развит литературен вкус и умело приобщава възпитаниците си към постиженията на руската литература, а също така пробужда у тях стремеж към самостоятелно литературно творчество.

От ранни детски години любим поет на Петя е Некрасов. Съчиненията на Гогол му оказват силно влияние – първите му литературни опити, сред които най-значителен е повестта „Пребиваване в Унцовско“, са подражание именно на Гогол. По това време са и първите му журналистически опити – издава домашен вестник, пак, разбира се, поощряван от Смирнов. Освен това Смирнов деликатно приобщава поверените му възпитаници и към актуални явления в социално-политическия живот на Москва – носи им брошури по вънлуващи обществото теми, с благоговение им показва дома на Херцен. Така още в този първи етап на израстването у Кропоткин се формират способности, умения, нагласи и отношение към социалната действителност, които впоследствие ще получат развитие и ще се проявят в литературната и журналистическата му дейност.

Във връзка с формирането на характера на Кропоткин през тези години важно е да отбележим, както прави самият той в „Записки на революционера“, че характерно за Москва е, че при Петър I московското дворянство е изтласкано от двореца в Петербург, вследствие на което то се оказва чуждо на карьеристичните страсти, бушуващи в новата столица. При това то продължава да бъде носител на руската душевност и традиция, на руския патриотизъм. Това напълно важи и за рода Кропоткини: „В последно време никой от Кропоткини, изглежда, не е изпитвал особена склонност към заемане на държавна служба.“² Що се отнася до княза-генерал Алексей Петрович Кропоткин, потомъка на Рюрик, той изобщо не допуска за синовете си друг жизнен път, освен да станат добри офицери в руската армия – това е за него абсолютна нравствена норма, върховен патриотичен дълг и се стреми да ги възпита съобразно това си разбиране.

Също така характерно за Москва е, че влиянията от Западна Европа не изместват руските традиции, а се наслаждат върху тях и съответно ги развиват в една или друга посока.

През 1857 г. Пьотр Алексеевич напуска Москва, за да постъпи в Пажеския корпус в Петербург, в който е зачислен като кандидат още преди седем годни от самия император. Това обаче е не просто преместване от един град в друг, а преход от една културна атмосфера в друга. Разликата между Москва и Петербург в това отношение в значителна степен може да се изрази чрез разликата между епичния стил на романите на Толстой и неврозния стил на романите на Достоевски, чиито герои действат в някакво трескаво състояние – Петербург е град на трескава борба за правене на дворцова кариера, на трескава борба за правене на административна кариера, на трескава борба за правене на кариера или за заемане на позиции в сферата на науката и изкуствата, на трескаво въздействие върху умовете на новите идеи, идващи от Западна Европа. Попаднал в такава културна атмосфера почти на 15-годишна възраст, Кропоткин усърдно използва възможностите, които Петербург му предоставя, за своето развитие, като обаче си остава московчанин – всичко ново, което той възприема тук, се наслаждава и преработва върху онази основа, която вече се е формирала у него в Москва.

В Пажеския корпус, това елитно военно-учебно заведение, той получава не само добра военна подготовка, която, впрочем, в някои свои части се оказва много полезна впоследствие за научните му експедиции в Сибир, но и добра подготовка в областта на математиката и естествознанието, а също така в областта на хуманитаристиката и изкуствата, при това някои от преподавателите са университетски професори. Особено силно влияние му оказва преподавателят по руска словесност, професорът в Петербургския университет В. И. Класовски, „голям познавач на класическата и руската литература“³. Преподавателят по немски език, също професор в Петербургския университет, му дава да чете „Фауст“ в оригинал: „Философията на Фауст и музиката на стиха Фауст всецяло ме завладяха.“⁴ Наред с това той се занимава самостоятелно, чете много. Извънредно благотворно въздействие върху интелектуалното му развитие оказва оживената кореспонденция с брат му Александър, който е с година и четири месеца по-възрастен от него и съответно по-зрял: „Саша значително ме бе изпреварил в развитието си и ме подбуждаше да се развивам. С тази цел той повдигаше един след друг въпроси от философски и научен характер. На него в най-голяма степен съм задължен за своето развитие.“⁵

Същевременно Кропоткин активно участва в артистичния и музикалният живот на руската столица. При този широк обхват на интелектуалното му развитие, включващ различни сфери на културата, като естествознание, хуманитаристика, изкуства, в него се формират основите на широкообхватен, диалектически мирозглед, в който те получават своеобразен синтез: „Несекващият живот на вселената, която разбирах като *живот* и развитие, се превърна за мен в неизчерпаем извор на поетически наслаждения и постепенно моя философия на живота стана съзнанието за единството на човека с природата, както огушевената,

така и неудошевената.“⁶ С течение на времето това схващане за човека и природата се обогатява, от него се правят съответни изводи и в края на краищата тъкмо върху неговата основа се изгражда в бъдеще анархическата философия на Кропоткин.

Интензивното вътрешно, умствено развитие на Пьотр Алексеевич, по времето когато е в Пажеския корпус, води до успех и в учебния процес: той е първи ученик в своя випуск и като такъв, в последния клас, през юни 1861 г., е произведен в чин фелдфебел на Пажеския корпус, което му осигурява правото да се ползва с преимуществата на офицера и което е още по-важно, той автоматично става камернаж на императора. В течение на година Кропоткин неотлъчно следва императора при разни церемонии и по разни поводи се върти из императорския дворец, става лично познат на императора, на придворните и даже на придворната прислуга, която, впрочем, е най-добрият информатор за скандалите и за множеството незабележими подробности в дворцовия живот на Санкт Петербург. На такова положение на ученик в Пажеския корпус се гледа като на завидна възможност да се направи блестяща дворцова кариера.

Но 19-годишният Кропоткин решава да не прекарва живота си в придворни балове и паради!⁷ Тук се проявява московската закваска при формирането на характера му – до 15-годишна възраст той израства в среда, която е съвършено чужда на амбициите за дворцова кариера или заемане на държавна служба. В това отношение обаче изиграва роля и друго важно обстоятелство.

Времето, обхващащо последните две години от пребиваването на Кропоткин в Москва и последващите пет в Пажеския корпус, е исторически период за Русия, отличаващ се с динамика и драматични обрати в политическия живот на страната и в развитието на общественото мнение. В края на Кримската война, завършила с поражение за Русия, умира деспотът Николай I и на престола се възкачва синът му – Александър II. Това събитие събужда у широки слоеве на руското общество очакването, че в скоро време ще бъдат направени либерални реформи, за което е подавал надежда самият Александър. Но той, „сам ненавиждащ крепостното право“⁸ и публично заявяващ необходимостта от премахването му, проявява слабохарактерност, подава се на заплахи-

те от страна на помещиците за нова „пугачовщина“, колебае се, протака. Накрая се появява царският манифест от 19 февруари 1861 г., с който се премахва крепостното право. Въпреки неговата условност – обявеното премахване на крепостното право следва да влезе в сила след две години – и въпреки ред други недостатъци, манифестът е приветстван от широки слоеве на руското общество. Александър II е наречен „цар-освободител“, той печели симпатии, дори Херцен го приветства. При това манифестът буди надежди, че ще последват ред нови реформи, очаква се дори конституция. Само няколко месеца след обявяването му обаче слабохарактерният Александър II предприема реакционни действия, довели до разочарование от него сред либералните слоеве. Такива обрати в отношението към императора преживява и неговият камернаж, още повече, че той сам е свидетел на сцени, в които Александър II се проявява като деспот. Наред с това той изпитва отвращение от редица неблагоприятни порядки, които наблюдава в двореца.

За дистанцирането му от двореца явно изиграва роля и обстоятелството, че в Петербург, именно в княжеския дом на своя леля, Кропоткин за пръв път се запознава с революционната литература и по-специално с „Полярна звезда“ на Херцен: „Красотата и силата на творбите на Херцен, мощта на размахата на неговата мисъл, неговата дълбока любов към Русия ме завладяха.“⁹

При това, за ужас на баща му, военната кариера отблъсква Кропоткин още при постъпването му в Пажеския корпус. Неговото огромно желание по това време е да следва в университета, но за момента то е неосъществимо, тъй като е ясно, че то няма да получи одобрението и финансовата подкрепа на баща му.

При това положение Кропоткин решава: ще отиде в Сибир! •

(Следва)
Ст. н. с. I ст.
д. ф. н. Борис Чендов

БЕЛЕЖКИ

¹ Ср. Кропоткин П. А., Записки революционера (преговор и бележки В. А. Твардовская), Изд. „Московский рабочий“, Москва, 1988 г., част I, Детство, гл. VIII, стр. 83-95.

² Пак там, стр. 44.

³ Пак там, стр. 113.

⁴ Пак там, стр. 114.

⁵ Пак там, стр. 122.

⁶ Пак там, стр. 142.

⁷ Пак там, стр. 171.

⁸ Пак там, стр. 152.

⁹ Пак там, стр. 151.

40 ГОДИНИ ОТ СМЪРТТА НА Д-Р ТОДОР МИХАЛЧЕВ

Тодор Михалчев – анархист, пацифист, гражданин на света

На 29 април се навършиха 40 години от смъртта на анархиста д-р Тодор Михалчев. През 1945 година този българин е сред основателите на немската секция на Интернационала на Борците против войната (*War Resisters' International*). Последните 40 години от живота си той прекарва в Германия, където с цялата си енергия се посвещава на движението за мир.

Тодор Михалчев е роден през 1899 г. в малоазийското градче Ески Фочи. Няколко години по-късно семейството му се връща в България. Малко преди края на Първата световна война е повикан да служи в армията, където през септември 1918 става свидетел на Владайските бунтове. Жестоката реакция на правителството, както и идеята за влияние на събитията в Русия от октомври 1917 събуждат интереса на Михалчев към политически и социални въпроси.

През 1918 година му е разрешено да прекрати военната си служба, за да продължи

образованието си. Когато през 1920 година отново е повикан в армията, той отказва да служи по политически причини. Следват 4 години на преследване от страна на властите, 14 месеца от които в затвора, при тежки условия.

Още от ранна възраст Михалчев следва идеите на анархизма, става вегетарианец и усвоява международния език есперанто. Доброволно се отказва от учителското си място и започва да работи селскостопанска и миньорска работа, пише множество статии за анархически и социалистически вестници и участва в многобройни дискусии в рамките на българското анархическо движение.

Първоначално е убеден, че борбата за един безвластен свят трябва да бъде въоръжена – с всички възможни средства. Силата не схваща като самоцел, а като начин да се премахне насилието спрямо други хора.

Около 1920-1921 година сред българските анархисти започва да се формира ново течение за съпротива изцяло в духа на ненасилието. Михалчев се запознава с идеите им и ги приема. Успоредно с това Михалчев прави дълбок анализ на со-

циалната и икономическата структура на тогавашното българско общество, в което преобладават селското и занаятчийското съсловие, а не работническия пролетариат. Така се засилва неговото убеждение, че са необходими нови методи на борба, съответстващи на българската действителност, а не на тази във високотехнологичните западни общества.

През 1924 година Михалчев напуска страната, преследван от режима. Следват две трудни години във Франция, където преживява с тежък физически труд. Тук се свързва с други избягали български анархисти и продължава да изучава идеите на пацифизма. Между 1926 и 1929 година Михалчев живее в Англия, където пребивава в селскостопанската комуна „Белият път“ (*„White Way“*). През 1929 година Михалчев се преселва в Хамбург, Германия. Въпреки голямата безработица и материална оскудица по онова време, той остава верен на своите виждания. Продължава да превежда произведения на чуждестранни автори на български език – на френския философ, индивидуалист и пацифист Ан Ринер, на унгареца анти-

милитарист Андреас Лацко и на френския пролетарски писател Франсис Андре. Едновременно с това Михалчев често оказва помощ на много наети български работници в Германия (преди, по време и след края на Втората световна война) с преводи, съвет или място за нощувка.

През 1935 година той защитава докторската си дисертация върху Уилям Годуин и неговия принос за крайно радикалните, либерално ориентирани политически учения. Заедно със свои професори, Михалчев се опитва да помогне на хора, застрашени от расизма на националсоциалистите.

Непосредствено след края на войната той възстановява немската секция на Интернационала на борците против войната (ИБВ), на която е председател от 1947 до 1956 и генерален секретар от 1956 до 1966. В продължение на 20 години издава списанието „Преглед на мира“ (*„Friedensrundschau“*), пише многобройни статии, книги и брошури по темите отказ от военна служба, ненасилие, антимилитаризъм, мир, свобода, демокрация, човешко достойнство, разбирателство между народите и др.

Гледа на себе си като на скептик в смисъла на Сократ – като на човек, който никога не ще може да узнае „абсолютната истина“. Живее като независим индивидуалист и гражданин на света, без да подаде молба за немско гражданство и без да плаща данъци на немската държава, за да не подкрепя милитаризма и военщината. Негови приятели и членове на ИБВ си спомнят за него като за един много скромно, смел, високо морален идеалист.

Когато през 1966 година Тодор Михалчев решава да се завърне в родината си България, за мнозина това означава „не само повратна точка в неговия личен живот, но и голяма загуба за немската секция на ИБВ.“

Боряна Александрова
публикувано във вестник
„Graswurzelrevolution“,
бр. 328, април 2008.

Тук се публикува с малки съкращения

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА:

Михалчев, Тодор: Лични спомени на Тодор Михалчев, Архив „Актив“, Хамбург, 1996.

Гюзелев, Борис: Непубликуван ръкопис за живота на Тодор Михалчев, февр. 1970, България. (притежание на архива „Фриц Кюстер“ в гр. Олденбург, Германия)

Въздържателното движение в България

Въздържателното движение в България е създадено още преди Първата световна война. Непосредствено след войната почти към всички читалища са създадени дружества за трезвеност. Първите въздържателни дейтели са повече от учителските среди. Зная как в моето село Косача учителят Вангелин Миланов записваше учениците от прогимназията за членове на въздържателното дружество към читалището. В селото нямаше младеж, който да влиза по кръчмите по това време. Тогава излизаха много вестници и списания за въздържателността, а именно:

- **Въздържател** – от 1895 г. до 1925 г.
- **Трезвеност** – от 1919 г. до 1938 г.
- **Трезва борба** – от 1932 г. до юни 1938 г.
- **Трезва мисъл** – от 1935 г. до декември 1938 г.
- **Устрем** – спрял 1938 г.
- **Трезво общество** – от 1927 г. до 1938 г.

Тези издания са спрени от профашисткото правителство по време на подготовката за Втората световна война.

От многото въздържателни съюзи, които съществуват по това време, най-активен беше Младежки-

ят неутрален въздържателен съюз (МНВС), основан в Пловдив през 1924 година. Конгреси на въздържателния съюз са проведени още в Русе, Стара Загора, Плевен, София и в други по-малки градове.

На тези конгреси освен културно просветните дейности се водят и нескончаеми спорове между анархисти и комунисти. До 1934 г. конгресите са сравнително свободни. Никои не ограничава правото на мнения, убеждения и идеологическа принадлежност. Младежкия неутрален въздържателен съюз е изграден върху принципите на автономията и самостоятелността. На поредния конгрес в Горна Оряховица в ръководството са избрани комунисти, анархисти и толстоисти. Годишните отделни течения в съюза си сътрудничат. Но поради различните политически убеждения на членската маса започват ожесточени спорове по основни възгледи. Още на петия си конгрес в Ямбол анархистите взимат решение: „анархистът, за да бъде истински борец, трябва да се откаже от употребата на алкохол“.

През август 1931 г. се провежда поредният конгрес на МНВС във Велико Търново. Там открито се размахват и кръстосват шпаги между

анархисти и комунисти. Накрая е избрано ново ръководство в състав по един комунист, толстоист, земеделец, самовъздържател и трима анархисти. Изграден е общ фронт от анархисти, земеделци, толстоисти и самовъздържатели. За този общ фронт допринасят комунистите, които тогава още робуват на сектанството. Доста грубо атакуват всеки, който не е съгласен с тях.

През август 1932 г. се провежда поредният VIII конгрес на съюза в Ловеч. Избран е нов управителен съвет почти само от анархисти и по един земеделец и самовъздържател.

На IX конгрес през 1933 г. в Свищов комунистите гласуват с лозунги. Избрано е ръководство от 7 анархисти, един земеделец и един самовъздържател.

След преврата на 19 май 1934 г. легалната дейност на съюза е преустановена. Работата продължава под формата на излети в планината и други прикрити форми.

През есента на 1934 г. се състои следващият X конгрес на Съюза в Пловдив. На този конгрес са избрани в управителния съвет освен анархисти и самовъздържатели и двама ремсисти. Тенденцията за борба между

отделните течения е преобладаваща. Поредният конгрес на МНВС е в Габрово. Той се състои на 25, 26 и 27 август 1935 г. На този въздържателен конгрес комунистите продължават да гласуват с лозунги.

Направен е опит да се разшири представителството, доколкото това би могло да стане. В ръководството са избрани един ляв социалист, един комунист, един земеделец и петима анархисти. На трима от тях полицията забранява да бъдат в ръководството. На тяхно място са избрани заместници.

През август 1936 г. се състои XII конгрес на МНВС в Стара Загора. Изнесени са два доклада на Г. Сираков и Тома Томов. Конгресът избира за членове на управителния съвет петима анархисти, четирима независими и един земеделец. През същата година започва и революцията в Испания. За там заминават около 30 души анархисти, предимно въздържатели. Някои от тях не се завръщат, защото са убити от франкистите. Има и един пленен.

От този момент работите във въздържателното движение поемат в нежелателна посока. Комунисти и анархисти непрекъснато влизат в противоборство.

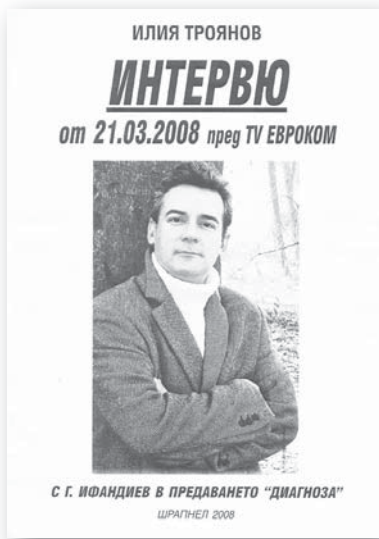
Горнооряховският конгрес през 1937 г. е последният. През 1938 г. движението е разтурено, а всички въздържателни издания са спрени. Монархофашистите забраняват всякаква легална дейност. В периода след приключването на испанската революция и след сключването на фашистко-болшевишкия пакт на 23 август 1939 г. обаче комунистите от въздържателното движение пасува и затова ударът на полицията е изцяло стоварен срещу анархистите.

Искам да спомена имената на анархистите, дейтели на въздържателния фронт: д-р Иван Балева, Александър Сапунджиев, Делчо Василев, Борис Ризов, Борис Мирковенски, Георги Попов, Богдана Начева, Васил Ставрев, Георги Сираков, Велко Зидаров, Никола Йовчев, Илия Петканов, Георги Хаджиев, Таня Василева, Христо Колев, Тимофей Воденичаров, Венета Цонева, Стоян Цолов, Цвятко Петков, Никола Младенов, Радка Русева, Елисавета Василева, Методи Панчев и Тома Томов, който сред нашите другари не се позлваше с добро име, но беше един от добрите въздържателни организатори.

(следва)
Александър Накоев

НОВО ИЗДАНИЕ НА „ШРАПНЕЛ“

Интервю на Илия Троянов

на: революцията-менте – 1989. Книгата е издадена в Германия още през 1999 година, но българските издателства очевидно чакаха Троянов да получи достатъчно признание по света, преди да посмеят да запознаят читателите в България с унищожителния разрез на последните години от тяхната действителност, направен от талантливия ни сънародник.

В телевизионното си интервю Троянов убедително и обстойно обяснява медийното мълчание в България не само около книгата „Кучешки времена“, но и около редовните му анализи на българската политическа действителност в авторитетни германски вестници от калибъра на *Франкфуртер алгемайне цайтунг* донякъде с автоцензурата, която далеч не е прерогатив на българската проважна журналистика, но и с тоталното духовно смазване на българското общество през годините на болшевишката дик-

татура от „органите“ на ДС. Авторът го сравнява с пораженията, нанесени от нацизма, и прави паралели с опитите на днешните социалисти да го изкарат като някакво швейковско военно-бюрокралично забравено „международно положение“, което не вълнува никого.

Според Троянов ликвидирането на ДС/БКП днес е въпрос на нравствен дълг и оцеляване и много трудно ще стане без насилие.

През месец май 2008 г. издателство Шрапнел публикува пълния текст на интервюто на известния писател Илия Троянов от предаването „Диагноза“ на 21 март 2008 г. по телевизия Евроком. Към книгата е включен и диск със запис на филма на Троянов *„Напред, но никога да не забравяме“* за жертвите на диктатурата на БКП, излъчен по германската телевизия ZDF.

Писателят беше в България за представянето на игралния филм по неговия роман *„Светът е голям и спасение дебне отвсякъде“* и вече издадената на български книга *„Кучешки време-*

ВЕЧЕ И В КНИЖАРНИЦА „НИСИМ“
Анархистка литература можете да намерите вече и в книжарница „Нисим“ на бул. Васил Левски 59 в София на обявените в каталога цени.

АНАРХО РАДИО ПРОГРАМА ДИВЕРСИЯ В ЕФИРА

Денонощието има само 24 часа. Искаме ги всичките. Малкото предаване става голяма програма. След като повече от година разкъсваше ефирната радиоскука в съботния следобед, екипът на предаването реши да прави 24-часова програма в Интернет. Можете да слушате пробното излъчване на адрес:

<http://a-bg.net/dve.m3u>

ПОЛЕЗНИ КНИГИ НА НИСКИ ЦЕНИ

Федерацията на анархистите в България предлага следните заглавия на анархистка литература на достъпни цени:

КНИГИ:	
1. Основи на безвластието – Г. Хаджиев	1 лв.
2. Национално освобождение и безвластие – Г. Хаджиев	1 лв.
3. Вчерашни, днешни и утрешни проблеми – Г. Хаджиев	1 лв.
4. История на безвластническото движение в България – Г. Хаджиев	1 лв.
5. Моя път (спомени в два тома) – Г. Хаджиев	2x1 лв.
6. Феноменът Махно – П. Аршинов	1 лв.
7. Заблужденията на марксизма – Пиер Рамю	1 лв.
8. Събитието на века – анархистическа Испания – Г. Левал	1 лв.
9. Взаимопомощта – фактор на еволюцията – П. Кропоткин	1 лв.
10. Антиистория славянобългарска – Г. Константинов	1 лв.
11. Краят на държавата и капитала – Г. Константинов	3 лв.
12. С думи вместо с куршуми – Г. Константинов	5 лв.
13. Възможна ли беше съпротивата срещу ДС? – Г. Константинов	3 лв.
14. Нечути песни – Кръстьо Г. Хаджиев	3,50 лв.
15. Национализъм и култура – Рудолф Рокер	2 лв.
16. Национализъм и култура – Рудолф Рокер том II	5 лв.
17. Избрани страници за и от него – Михаил Бакунин	2 лв.
18. Барутни (по)мисли – Г. Константинов	5 лв.
19. Хляб и свобода – П. Кропоткин	4 лв.
20. Ставайте, робове – Г. Константинов	5 лв.
21. Къде са преминали моите 80 години – Иван Дрънгов	2 лв.
22. Досие на обект №1218 – Александър Наков	2 лв.
23. Спомени за израстването – Христо Колев ГОЛЕМИЯ	6 лв.
24. Одисеята на един анархист – Славейко Павлов	4 лв.
25. Агски калейдоскоп (в два тома) – Г. Константинов	2x5 лв.
26. Преобразуването на обществото или екоанархизмът – М. Букчин	5 лв.
27. Един проект за социална революция – ФАФ	2 лв.
28. Спомени – Стоян Цолов	5 лв.

БРОШУРИ:	
1. Стопанисването на земята – Г. Хаджиев	0,50 лв.
2. Проблемът за организацията на анархизма – Г. Хаджиев	0,50 лв.
3. Що е анархизъм?	0,50 лв.
4. Отговор на една вярваща – С. Фор	0,50 лв.
5. За общината	0,50 лв.
6. Федерализъм и централизъм – Рудолф Рокер	0,50 лв.
7. Крахът на руския държавен комунизъм – Рудолф Рокер	1 лв.
8. Килифаревско народно въстание и килифаревска чета	1 лв.

Тези книги и нови заглавия можете да купите от антикварната книжарница на пл. „Славейков“ №7. Някои от тях могат да се намерят и в книжарницата на бул. Дондуков срещу Първа английска гимназия. Същите още могат да бъдат поръчани и изпратени от Александър Методиев Наков, Перник, ул. „Република“ №4, тел. 076-631 388.

АНАРХОКАЛЕНДАР

- На 02.06.1876 г. е убит безсмъртният български революционер и поет Христо Ботев – наш идеен претеча.
- На 02.06.1925 г. на гара Белово са убити Георги Шейтанов и Мариола Сиракова.
- На 03.06.1880 г. П. А. Кропоткин е изгонен от Швейцария.
- На 03.06.1966 г. умира анархистът Атанас Герчев Дедяков, прекарал години в болшевишките концлагери.
- На 06.06.1919 г. в гр. Бургас пог редакцията на Марко Г. Боршук излиза анархисткият вестник „Комуна“.
- На 07.06.1861 г. е роден известният индийски поет, писател и мислител Рабиндранат Тагор.
- На 08.06.1908 г. във Фезан, Мала Азия на 18 години умира най-младият от групата на „гимиджиите“ Милан Арсов.
- На 09.06.1879 г. в Петербург е екзекутиран nihilистът Славиев.
- На 12.06.1856 г. в гр. Лерин, Македония е роден идеологът на сиромасомилството в България Спиридон Константинов Гулачев.
- На 14.06.1872 г. в гр. Иркутск (Сибир) е роден ръководителят на много анархистки кръжоци Юлий Цезар Розентал.
- На 14.06.2002 г. в Пловдив умира анархистът Христо Ганчев Бойчев, член на федералния секре-

- тариат на ФАБ и активен сътрудник на в. „Свободна мисъл“.
- От 15-17.06.1919 в София се провежда Първата национална анархистка конференция и е основана ФАБ.
- На 20.06.1925 г. край село Белица, Ихтиманско е убит легендарният анархист Васил Бонев Икономов.
- На 21.06.1926 г. край село Росен е убит анархистът и четникът от анархистката чета „Братя Бълхови“ Стоян Михайлов Златарев от гр. Ихтиман.
- На 24.06.1836 г. умира дьо Лизл, авторът на „Марсилезата“.
- На 25.06.1856 г. умира немският философ и автор на „Единственият и неговата собственост“ Йохан Г. Шмит (Макс Щирнер).
- На 26.06.1892 френският безвластник Равашол е осъден на смърт.
- На 27.06.1952 при село Чучулигово, Благоевградско при опит да премине границата е убит от болшевиките анархист-поет от с. Капатово Кръстьо Георгиев Хаджииванов.
- На 28.06.1936 г. умира Александър Беркман, който заедно с Ема Голдман първи изнася сведенията за зверствата на болшевиките в Русия срещу анархистите.
- На 30.06.1901 г. в с. Бобошево е роден анархистът Крум Николов Попмихайлов, убит от Михайловистите.

Помощи за „Свободна мисъл“

1. Борис Марков, гр.Дупница	10 лв.
2. Величко Канев, гр.Карлово	60 лв.
3. Станчо Кърпаров, с.Бъта, Панагюрско	20 лв.
4. Костагин Зянков, Пазарджик	20 лв.
5. Желязко Влаев, с.Колена, Ст. Загорско	10 лв.
6. Калин Начев, гр.София	10 лв.

БАНКОВА СМЕТКА В ЛЕВА (IBAN):

BG86 UBBS 8261 1010 0473 10

Т Б О Б Б А Д, К Л О Н П Е Р Н И К
ФАБ БЛАГОДАРИ ЗА ОКАЗАНАТА ПОДКРЕПА!

Вестник „Свободна мисъл“ не печели от реклами или обяви и не е спонсориран от никакви патриотични бизнесмени и затова не изплаща хонорари. Редакцията приема материали, написани грамотно на стандартни машинописни страници – 30 реда на страница, 55 знака на ред или набрани на компютър. Всеки автор носи отговорността за съобщените факти и твърдения! Ръкописи не се рецензират и не се връщат!

сайт на ФАБ: www.a-bg.net
сайт на „Свободна мисъл“: sm.a-bg.net
имейл на ФАБ: fab@a-bg.org

телефони за връзка с ФАБ

0884 699 743 0896 613 727

адрес на редакцията

София, ЖК Надежда, пощенски клон 1220, пощенска кутия 59

отговорен редактор **А. Ванчев**
предпечатна подготовка „Свободна мисъл“
печат „Унискорп“ ООД

АБОНАМЕНТ 2008

Драги читатели, Абонаментът за вестник „Свободна мисъл“ МОЖЕ ДА СТАВА ДО 15-ТО ЧИСЛО НА ВСЕКИ МЕСЕЦ във ВСИЧКИ пощенски клонове на страната. За 1 година – 6,00 лв.; за 6 месеца – 3,00 лв.; за 3 месеца – 1,50 лв. Цена на един брой – 0,50 ст.

СВОБОДНА МИСЪЛ

Каталожен номер 649

